

Objectius

La didàctica de l'art es proposa apropar els estudiants a l'art mitjançant el coneixement conceptual i formal de les arts, posant els alumnes en situació d'utilitzar les diferents formes de coneixement artístic susceptibles d'avaluació. Perquè això es produeixi és molt important que l'alumne compregui que una part important de l'assignatura està relacionada amb l'estudi de la teoria de l'art i de la història de l'art. També amb la part productiva de l'art, és a dir, que pugui utilitzar i treballar amb tota classe de materials i familiaritzar-se amb les seves possibilitats i limitacions.

El PROCÉS DE CREACIÓ serà l'eix central des d'on s'han de realitzar les seves produccions plàstiques. Pendre consciència del que significa percebre, analitzar, experimentar i produir, ensenyarà a reflexionar sobre les obres artístiques, a comprendre els trets més importants de les obres d'art, així com la problemàtica interna de les mateixes i de les pròpies creacions.

Aquesta reflexió ha d'estar connectada tant com sigui possible amb les demés àrees del saber

S'estudiarà el desenvolupament de conceptes, fets, teories i principis de les Arts Plàstiques com a mitjà d'aprenentatge a l'ensenyament obligatori; base cultural i crítica del currículum.

Caldrà conèixer els recursos de l'entorn cultural, per poder-los utilitzar com a mitjà de formació.

Es potenciarà l'observació directa i indirecta de les obres d'art.

Tot aquest procés d'estudi, reflexió i producció ha de servir per trobar les estratègies pertinents per aplicar-les a l'escola ja que activar el procés creatiu és una de les bases fonamentals per a la formació de l'individu.

Temari

DIMENSIÓ CULTURAL

- Diferents conceptualitzacions d'estils i corrents de les arts.
- Evolució de principis i teories que configuren l'estudi de l'art.
- L'educació artística.
- El concepte d'art.
- La pintura en el món de l'art.
- Figuració i abstracció. Les últimes tendències.
- La creativitat.
- El procés creatiu.
- Els museus. El patrimoni artístic. Coneixement del medi.

DIMENSIÓ CRÍTICA

- Diferents possibilitats representatives de les arts plàstiques.
- Elements de la bellesa. Valoració estètica.
- La composició.
- Anàlisi de l'obra d'art. Teories i metodologies.
- Les recreacions

DIMENSÍO PRODUCTIVA

- Utilització de diferents procediments i tècniques.
- Conèixer les qualitats sensorials dels materials.
- Adquisició d'habilitats i destreses.
- Capacitar per utilitzar la imaginació.
- Capacitar per a la resolució de problemes.

DIMENSÍO DIDÀCTICA.

Cada una de les exposicions teòriques i pràctiques es tractaran amb una visió o complementació didàctica.

- L'apreciació estètica.
- L'expressió artística.
- La comprensió de l'art.
- El procés creatiu a l'escola.
- El currículum i l'educació artística.
- Criteri per a seleccionar i proposar activitats.
- Descoberta de l'entorn concret

Metodologia

- A partir de la reflexió teòrica dels continguts, es treballaran experimentalment.
- Es visitaran museus i institucions d'art a fi de què l'alumne es pugui relacionar directament tant amb l'obra plàstica com amb els serveis que cada institució ofereix: departaments pedagògics, biblioteques, llibreries, hemeroteques, vidiotèques, etc.
- Seqüenciació i aplicació al currículum escolar.

Treballs a presentar:

Treballs pràctics.

- .- Un de descoberta de l'entorn a partir de la proposta feta per la professora.
- .- Un de recreació sobre una obra coneguda.

Treballs teòrics.

- .- Valoració sobre les visites fetes al museu o tallers d'art.
- .- Dossier explicant el procés creatiu seguit en les seves pròpies produccions.
- .- Confecció d'una unitat didàctica.

Avaluació

- Sentit progressiu en la consecució dels objectius plantejats.
  - Assimilació i comprensió de la teoria.
  - Capacitat de resolució dels problemes proposats.
  - Procés personal del treball. Seqüenciació.
  - Destresa en el desenvolupament del procés.
  - Coneixement i aplicació dels materials.
  - Participació a classe (continguts actitudinals) curiositat, inventiva, innovació, reflexió, obertura a noves idees.
  - Criteris didàctics sobre el treball fet.
  - Treball escrit: claretat en expressar les idees. Utilització de la informació.
  - Assistència a classe.
-

Bibliografia

- ARGAN, J.C., El arte moderno, Valencia: Ed. F. Torres 1976.
- AREAN, Carlos., Comprende la pintura. Col.lecció "Què cal saber". Barcelona 1969. Teide, S.A.
- ARNHEIM, R., Arte y percepcion visual, Madrid 1979: Alianza editorial S.A.
- ARNHEIM,R., El pensamiento visual , Barcelona 1986: Edt. Paidos.
- ARNHEIM, R., Consideraciones sobre la educación artística. Barcelona 1993. Paidós Estética 22.
- BERGER, René., El conocimiento de la pintura. Barcelona 1976: Edt. Noguer.
- BERGER René., Arte y comunicación. Barcelona: G.G.S.A.
- CIRLOT.J-Eduardo; El mundo del objeto. Barcelona 1990, edit. Anthropos.
- CLARK, K., Civilización , Madrid 1979: Alianza Edit.
- COR- BLOK., Historia del arte abstracto, Madrid 1982: Cuadernos de arte catedra.
- DONDIS, D.A., La sintaxis de la imagen, Barcelona 1976 : Edit Gustavo Gili.
- ECO. H., La definición del arte. Barcelona 1987 : Edt. Martinez Roca.
- FICHER, E., La necessitat de l'art. Barcelona 1967: ed. 62.
- GOMBRICH, E.H ., Arte e ilusión, Barcelona 1967: edt. Gustavo Gili.
- GOMBRICH, E.H., Historia del arte , Madrid 1980: edt. Alianza.
- GOMBRICH. E.H. , J. HOCHBERG y M. BLACK., Arte percepción y realidad, Barcelona 1983: Paidos Comunicación.
- GONZALEZ, Angel i altres. Escritos de arte de vanguardia,1900-1945, Madrid1979: Edit. Turner.

GHICHARD-MEILLI, Jean., Como mirar la pintura, Barcelona 1966: Nueva Colección Labor.

H.H. ARNASON, Historia del Arte Moderno. Pintura, escultura, arquitectura, Barcelona 1972: Edit. Daimon.

HAUSER, A., Historia social del art i la literatura, Barcelona. Ed. 62.

HUYGHE, René., El arte y el hombre, Edit. Planeta.

JARDI Enric (director) i altres., L'art català contemporani. Barcelona 1972 Edicions Proa.

LOPEZ CHUHURRA. O., Estética de los elementos plásticos. Barcelona 1975, Edit. Labor.

MALINS, Frederick., Para entender la pintura, (los elementos de la composición), Madrid 1983, Herman Blume.

MAS i DIAZ, Sergi., Modernitat i Postmodernitat, Barcelona: Edit. Barcanova.

MONROE, C. Beardsley, J. Hospers., Estética historia y fundamentos. Madrid: Catedra Col. Teorema.

MONNIER, Genevieve., Historia de la Pintura, Edit. Daimon.

PANOFSKY, Erwin., El significado de las artes visuales, Edit. Alianza.

FUNDACIO "LA CAIXA" Veure Miró. La irradiació de Miró en l'arte espanyol. Fundació La Caixa 1993.

VARIS; Història del Arte. Salvat, S.A. 1991. (30 volums).

WEDEWER. R., El concepto de cuadro. Barcelona: edit. Labor.

WOLFFLIN. E. Conceptos fundamentales de la Historia del Arte. Espasa Calpe.

WLADYSLAW, TATARKIEWICZ., Historia de seis ideas. Ed. Tecnos, Col. Meliópolis.

WILLIAMS Cristooher., Los orígenes de la forma, Barcelona: G.G. Diseño.

COL.LECCIONS

Las claves del arte: Como identificarlas, Barcelona: edit. Planeta.

Como reconocer el arte....., Barcelona: edit. Médica y técnica S.A.

Colección los genios de la pintura, Madrid: Gran Biblioteca Sarpe S.A.

Colección clásicos del arte, Noguer- Rizzoli Editores.

TÈCNIQUES

EDWARDS, Betty., Aprender a dibujar, Madrid, Ed. Herman Blume.

ITTEN.J., El arte del color: Fundación Juan March.

PEREZ DOLZ., Teoria de los colores, Barcelona , Ediciones Messeguer.

PEDROLA, A., Materials procediments i tècniques pictòriques, Barcelona 1982: Publicacions Edicions Universitat de Barcelona.

WALDEMAR JANUSZCZAK., Técnicas de los grandes pintores, Edit. Blume.

WITTKOWER, Rudolf; La escultura procesos y principios, Madrid 1980, Edit. Alianza.

DIDÀCTICA

AGUIRRE IMANOL; Teorías y prácticas en educación artística. Universidad Pública de Navarra. 2000.

BALADA. M. JUANOLA. R., L'educació visual a l'escola. Barcelona, edic. 62.

BOEHMER, Maricler; Museo y escuela. La práctica pedagógica en los museos. I.C.E. Barcelona.

DON. PAVEY., Juegos de expresión plástica, Barcelona 1969: CEAC.

ESCORIZA. J, C. BOJ BARBERAN., Expresión y representación de la actividad gráfica infantil. Barcelona 1993: ed. P.P.U.

EISNER. E.W., Procesos cognitivos y currículum, Barcelona 1987: Ed. Martínez Roca.

EISNER.E.W. Educación la visión artística. Edit. Paidós. Barcelona 1993.

HERNÁNDEZ,F. JODAR.A Y MARIN,R. (coordinadors) ¿Qué es la educación artística? Sendai Ediciones. Madrid 1991

HERNÁNDEZ BELVER, M. SÁNCHEZ (coordinadores). Educación artística y arte infantil. Edit. Fundamentos Madrid 2000.

GARDNER.H., Arte, mente y cerebro, Paidos Estudio S.A.

GARDNER.H. Educación artística y desarrollo humano. Barcelona: Paidós, 1990.

GENERALITAT de CATALUNYA., Orientacions i programes: Educació Infantil i Educació Primària, Departament d'Ensenyament. G. Tècnic. Barcelona 1993.

HARGREAVES. D.J., Infancia y educación artística. Madrid. ed. Morata.

LURIA. A.R., Sesación y percepción, Barcelona 1978: Edit. Fontanella.

MERODIO. I., Otro lenguaje: La enseñanza de la expresión plástica visual, Madrid , Edt. Narcea.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA.. Los museos y los niños. UNESCO.

VIGOTSKY.L.S., La imaginación y el arte en la infancia, Madrid, Ed. Akal.

VELASCO. J.L., Con pluma y pincel. Barcelona 1975, Labor bolsillo juvenil.

KELLOG. R. Análisis de la expresión plástica del preescolar, Madrid 1979: Ed. Cincel.

READ. H., Educación por el arte, Buenos Aires 1973, Edt. Paidos.

DIDÀCTICA COL·LECCIONS

EL ARTE PARA LOS NIÑOS., Barcelona 1980: Edt. Edhasa

Titols: El diario rojo. JUAN MIRÓ

Las ventanas del sol. MATISSE. i d 'altres.

L 'ART EN JEU., Atelier des enfants et Musée national d 'art moderne. Centre Georges Pmpidou. Paris. France.

MATISSE, PICASSO , ARP, BONNARD, BRAQUE, CALDER etc.

EDITIONS DE REGARD. , Petite tache au pays du – Cubisme, Popart, Impressionisme, Surrealisme. etc

ADRIEN MAEGHT., Editeur: Le petit chaperon Rouge. i d 'altres. Dessiné par Waya Lavater.

CLAVERO. J. QUER Montserrat., Miró endins. Fundació Miró.

MIRÓ A L 'ABAST. Quaderns pedagògics 1. De 6 a8 anys. Centre d 'estudis d'Art Contemporani. Fundació Miró. Barcelona.

RALPH Herrmanns., La nit i el somni. Pintar com Miró. Col·lecció Sala Gaspar.